

Ouderberichten

Jaargang 29, nummer 1 - januari 2021

Beste ouders en/of verzorgers,

De scholen zijn (inclusief de Kerstvakantie) inmiddels zes weken dicht. Er volgt nog minstens één week waarmee we in totaal op zeven weken uitkomen. Een normale zomervakantie, een schoolvrije periode die door velen al als lang wordt ervaren, duurt zes weken. In dit relaas wil ik trachten met enige relativering, gepast optimisme en de nodige nuchterheid te kijken naar alles wat ons momenteel treft. Ik focus daarbij vooral op het onderwijs op onze school. Daarbij informeer ik jullie ook over de lastige situaties waarin wij vaak moeten balanceren en nemen we de opbrengsten van de enquête mee.

Beslissingen

Wat opvallend in deze crisis is (en is dat niet in iedere crisis het geval, zeker in Nederland ?) is dat degenen die de beslissingen nemen continu onder vuur lijken te liggen. We zien dat overduidelijk richting overheid. De protesten tegen de virusmaatregelen en de bedreigingen richting politici nemen toe. Het verzet tegen ordehandhavers neemt hand over hand toe om maar niet te spreken over de rellen in diverse steden over de invoering van de avondklok. Het is zorgwekkend en tenenkrommend en dan druk ik mij nog heel zwak uit.

Wat heeft dat te maken met onderwijs, vraag je je misschien af. Net als de overheid, moeten wij als school bijna dagelijks beslissingen nemen. Hoe richten wij de noodopvang in, hoe zorgen we er voor dat deze niet te groot wordt, hoe waarborgen wij de veiligheid van personeel en kinderen, hoe gaan we om met leerkrachten die angst hebben voor de risico's, hoe geven we vorm aan het onderwijs op afstand, wat kunnen we wel of niet aan ouders vragen, wat mogen ouders op hun beurt van ons verwachten, hoe gaan we om met de meest kwetsbare groepen, hoe gaan we om met het advies richting Voortgezet Onderwijs van groep 8, hoe gaan we om met signalen van gezinnen waar er, door de crisis, toenemende spanningen zijn en ga zo maar door.

Net als het kabinet moeten wij veel beslissingen nemen waarbij we, gezien het specifieke karakter van de problematiek, niet kunnen terugvallen op ruime ervaring of kennis. Sturen in de mist wordt het ook wel genoemd.

Onderwijs op afstand: zoveel zielen, zoveel zinnen

De verwachtingen en ideeën over onderwijs op afstand lopen nogal uiteen. Toen de scholensluiting half december werd ingevoerd, zijn wij op de drie dagen die ons nog restten, aan de slag gegaan om het online onderwijs per minibouw vorm te geven. Wij hadden medio september het kader met elkaar opgesteld en de ervaring van de eerste lockdown geëvalueerd. Dit kader staat nog steeds centraal met dien verstande dat we iedere week met elkaar bespreken hoe het onderwijs loopt, waar kinderen en ouders behoefte aan hebben en wat wij als minibouw en team daarin wensen. Vanuit deze overleggen worden er al dan niet aanpassingen gedaan waarbij wij vooral de rode draad waarborgen.

We hebben er deze week bewust voor gekozen om naast het dagelijks groepscontactmoment (1 uur op verschillende tijden) er aan de voor- en/of achterkant een half uur aan vast te plakken. Op die momenten kan er extra instructie gegeven worden. Daarnaast intensiveren we het contact met de leerlingen en de ouders. We denken na over het werken met een eindtijd (gr 3 t/m 8) en of we het aanbod wat gevarieerder en mogelijk wat uitdagender kunnen maken.

Deze bovenstaande punten kwamen uit de ouderenquête. Verder dank voor alle tops die jullie ons hebben gegeven. Fijn dat de inzet en betrokkenheid wordt gewaardeerd. Dat is hartverwarmend om te lezen en geeft ons energie.

Hoe redden we ons mentaal in deze crisistijd

Ik wil graag een oproep doen waarbij ik gebruik maak van een drietal uitspraken die je kunt hanteren als het gaat om het omgaan met deze crisis:

1. Niemand kan het onmogelijke bieden of verwachten
2. We moeten deze crisis samen overwinnen
3. Vertrouw op de ontwikkelkracht van je eigen kinderen

Ik spreek namens het team mijn oprechte waardering uit voor de wijze waarop jullie de bijna onmogelijke taak, waar jullie als ouders voor staan, toch invullen. Je moet een lieve en begripvolle ouder zijn, het huishouden runnen, geld verdienen en nu moet je ook weer onderwijs geven. En die vier zware taken moet je dan ook nog doen in een periode waarin er mentaal veel gevraagd wordt van iedereen. Vooral voor gezinnen met meerdere kinderen of alleenstaande ouders moet dit een hel of a job zijn. Natuurlijk, er zijn ouders die zich hier fluitend doorheen slaan, maar bij de meeste ouders zijn er ongetwijfeld momenten van wanhoop of irritatie. Ook wij hebben leerkrachten met kinderen en zij ervaren thuis ook al deze zaken.

Niemand kan en mag het onmogelijke van jou als ouder of ons als school verwachten. Je moet keuzes maken waarbij welzijn, het goed houden van onderlinge relaties en de algehele sfeer, leidend moeten zijn. Laat je niet gek maken door de berichten in de media dat kinderen nu grote en onoverbrugbare achterstanden gaan oplopen. Zeker, voor bepaalde kwetsbare doelgroepen ontstaan nu risico's en (taal)achterstanden die er al waren, worden groter. Er stond een heel treffend ingezonden stukje in de Volkskrant over achterstanden dat ik jullie niet wil onthouden:

“Elke leerling ontwikkelt zich op zijn/haar eigen niveau, passend bij de omstandigheden. We hebben daar een onderwijssysteem bij georganiseerd en er gaat veel goed en er kunnen dingen beter. Maar nu zitten we in een crisis en de wereld staat op zijn kop. Leerlingen zitten thuis, we organiseren afstandsonderwijs en alle ouders en leerkrachten doen hun stinkende best er nog iets van te maken. En ineens heeft iedereen een ‘achterstand’. Zorgelijk. Leerlingen voelen dat ze het niet goed kunnen doen en ouders en leerkrachten ervaren dat ze tekortschieten. De druk neemt enorm toe.

Een achterstand op wat? Een achterstand op een systeem waar we angstvallig aan vast blijven klampen met zijn allen. Eindtermen, toets cultuur, urennorm. Als we het maar kunnen verantwoord. Zelfs als de omstandigheden totaal omgeslagen zijn. De schoen wringt en is niet meer passend.

Laten we deze crisis aangrijpen om onze leerlingen weer centraal te stellen en het systeem in dienst te laten zijn van de ontwikkeling. Passend bij de huidige omstandigheden. Zo heeft niemand meer een achterstand en kunnen we met zijn allen trots zijn op wat we allemaal wél leren gedurende deze crisis. De sommetjes komen straks wel weer, reken daar maar op”.

Menno Eggenhuizen, leerkracht speciaal onderwijs, Nijmegen

Vertrouw op de ontwikkelkracht van je eigen kind. Een hele mooie uitspraak is: “Ieder kind ontwikkelt zichzelf, maar niet vanzelf”.

Uiteraard moeten we na de heropening met z'n allen zorgvuldig kijken wat we kunnen en moeten doen om de gemiste onderwijstijd op te vangen en te compenseren. De overheid stelt waarschijnlijk wederom middelen ter beschikking om tijdelijk extra personeel in te huren om onze kinderen, na de scholensluiting, de speciale aandacht te geven die ze nodig hebben.

Wij (ouders en school) hebben allen hetzelfde doel: Wij willen dat de kinderen voldoende vaardigheden en attitudes leren/ontwikkelen (passend bij hun mogelijkheden, talenten en ambities) zodat zij zich kunnen ontplooiën tot weldenkende, kritische, sociale en creatief denkende volwassenen.

We zitten nu in een periode waarin het “even anders gaat” dan we gewend zijn maar het uiteindelijke doel blijft hetzelfde. Laten we dus gezamenlijk kijken hoe we deze complexe onderbreking van ons bekende dagelijks leven het hoofd bieden. Ieder doet daarbij wat hij/zij kan. Dit vertrouwen moeten wij onderling hebben. Wij erkennen volmondig de buitengewoon veeleisende situaties waarin jullie je als ouders staande moeten houden. Doe wat haalbaar is en doe dat zo veel mogelijk in goede harmonie. Stap niet uit de relatie met je kind(eren). Dat wil niet zeggen dat je geen eisen mag stellen (kinderen moeten wel hun werk doen) maar als iets echt niet lukt, laat het gaan en kaart het aan bij de leerkrachten. Kinderen nemen bepaalde zaken makkelijker aan van de “juf of meester” dan van hun eigen ouders.

Onderwijs op afstand is en blijft een surrogaat. Onze kinderen in de basisschoolleeftijd (zeker de kleuters en de onderbouw maar ook veel midden- en bovenbouw kinderen) zijn gebaat bij live-onderwijs, de relatie en de interactie met de leerkrachten, relaties en interactie met elkaar. Interactie via een beeldscherm haalt het niet bij echte interactie. Heel tekenend vond ik de reactie van veel kinderen in de week voor de Kerstvakantie toen duidelijk werd dat de scholen sluiten. Daar was er bij de eerste lockdown nog kinderen waren die het vooruitzicht van een “lange vakantie” wel aantrekkelijk vonden, waren nu de meeste kinderen verdrietig en baalden van de nieuwe schoolsluiting.

Onderwijs op afstand is nu een noodzakelijk kwaad maar is verre van ideaal, hoe perfect je het ook organiseert. Wij zien ook dat er een kleine groep kinderen is die profiteert van het thuisonderwijs en het zo wel prima vindt. Cognitief zal dit zo zijn maar sociaal-emotioneel gezien heeft ook deze groep live interactie met anderen nodig.

Tot slot een kleine analyse van de situatie waar wij als school in deze tijd mee te maken hebben.

Noodopvang

Volgens de richtlijnen dienen de scholen noodopvang te bieden aan kinderen die voldoen aan een of beide onderstaande criteria:

1. Eén of beide ouders hebben een vitaal beroep
2. Er is sprake van een knellende thuissituatie

Zowel landelijk als stedelijk zien we dat tussen de 20 en 25 procent van de kinderen gebruik maakt van de noodopvang. Voor onze school is dit op de drukste dagen 20 procent. Wij wijken dus niet af van het algemene beeld, al wordt er nu meer gebruik van gemaakt dan tijdens de eerste lockdown.

Een logistiek probleem is het omgaan met digitale momenten (opstart, instructies, contactmomenten, veragreements etc.) tijdens de noodopvang. In de bovenbouw (gr 5 t/m 8) kunnen leerkrachten al beter met een planning werken, inboven en bij de groep betrokken zijn. Dat is bij de leerlingen van de groep 1 t/m 4 te veel gevraagd. Daardoor werken we op de drukke opvangdagen (maandag, dinsdag en donderdag met minimaal 2 personen in deze minibouwen).

Afsluitend

Als school proberen wij ons onderwijs op afstand zo goed mogelijk vorm te geven, waarbij we altijd open staan voor suggesties. Mail met de leerkrachten als zaken niet lukken of als je je zorgen maakt over de ontwikkeling van je kind of als je bepaalde zaken mist in het aanbod. Nogmaals: Onderwijs op afstand is en blijft een surrogaatvorm van onderwijs, maar we hebben helaas geen andere opties.

Ik heb geprobeerd uit te leggen dat het bieden van onderwijs op afstand in een combinatie met de noodopvang soms een ingewikkelde puzzel is. Wij leren er als organisatie ook weer iedere dag van dus als het goed is gaat het telkens wat beter.

Tot slot roep ik iedereen op om de rust te bewaren en je niet te laten gek maken door allerlei rampberichten op onherstelbare achterstanden in de media. Vergeet niet dat onze kinderen weliswaar een hele aparte periode meemaken waarin veel dingen niet kunnen maar dat ze ook allerlei nieuwe zaken leren. De computervaardigheid zal bij alle kinderen straks op een hoger niveau zijn, de kinderen worden steeds zelfstandiger en er worden allerlei creatieve en vindingrijke manieren bedacht om bepaalde activiteiten toch te kunnen doen etc. In de noodopvang ontvangen wij dagelijks vele kinderen die in de meeste gevallen niet gebukt gaan onder coronadepressies en nog steeds onbevengd, vrolijk en optimistisch in het leven staan. Dit houdt ons op de been.

Ik wens iedereen heel veel sterkte, geduld en vertrouwen toe.

